

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **I. G.** ,
skazanej za czyn z art. 148 § 1 k.k. i in.,
na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 12 kwietnia 2024 r.,
w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania
w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 12 grudnia 2013 r., II AKa 240/13,
utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim
z dnia 12 sierpnia 2013 r., III K 66/13,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z uwagi na jego oczywistą bezzasadność;**
- 2. pozostawić bez rozpoznania wnioski o wyznaczenie obrońcy z urzędu.**

UZASADNIENIE

W postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 grudnia 2013 r., II AKa 240/13, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 12 sierpnia 2013 r., III K 66/13, I. G. (w chwili wydawania wyroku – I. G.) została uznana za winną czynu z art. 148 § 1 k.k., za który wymierzono jej karę 25 lat pozbawienia wolności oraz czynu z art.

13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono jej karę 15 lat pozbawienia wolności, a ostatecznie wymierzono jej karę łączną 25 lat pozbawienia wolności.

W sprawie zawisłej przed Sądem Najwyższym, II KO 18/15, zarządzeniem z dnia 18 sierpnia 2015 r. odmówiono przyjęcia osobistego wniosku skazanej o wznowienie ww. postępowania. W ramach ówczesnie prowadzonego postępowania wznowieniowego został skazanej wyznaczony obrońca z urzędu, który przedłożył do akt opinię o braku podstaw do sporządzenia i wniesienia wniosku o wznowienie postępowania (k. 20 akt II KO 18/15).

W obecnym postępowaniu wznowieniowym skazana zwróciła się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie jej obrońcy celem wniesienia wniosku o wznowienie postępowania, a to z uwagi na to, że ujawniły się „nowe, bardzo znaczące dowody w sprawie, wcześniej nieznane Sądowi” (k. 2).

Skazana została wezwana do doprecyzowania w terminie 7 dni jakie to „nowe, bardzo znaczące dowody” pojawiły się w sprawie, mające przemawiać za koniecznością wznowienia postępowania karnego, zwłaszcza w kontekście uprzedniego przedłożenia przez wyznaczonego obrońcę z urzędu opinii o braku podstaw do wznowienia postępowania (zarządzenie k. 7).

W odpowiedzi na to zarządzenie, pismem z dnia 7 marca 2024 r. (k. 11) skazana wskazała, że nowym dowodem jest „orzeczenie psychologiczno-penitencjarne”, które ma stwierdzać u skazanej zaburzenia neurotyczne. Wskazała, że takiej diagnozy nie postawili biegli badający ją w toku postępowania oraz że czuje się zbagatelizowana przez biegłych. Opisała szeroko środowisko, w którym dorastała jako mające wpływ na stan psychiczny, prosząc o uwzględnienie podniesionych okoliczności. Wskazała również, że zaburzenia neurotyczne prowadzą do zmian w psychice człowieka i są procesem wybitnie niekorzystnym. Do swojego pisma dołączyła kopię orzeczenia psychologiczno-penitencjarnego wydanego w 2014 r. (k. 14-17).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek skazanej I. G. okazał się oczywiście bezzasadny, dlatego też Sąd Najwyższy odmówił jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k. osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega wstępnej kontroli w zakresie zbadania, czy nie jest oczywiście bezzasadny. W wypadku stwierdzenia oczywistej bezzasadności osobistego wniosku skazanego, sąd odmawia jego przyjęcia bez konieczności wyznaczania obrońcy z urzędu w celu rozważenia potrzeby sporządzenia i wniesienia wniosku o wznowienie postępowania karnego. O sytuacji, o której mowa w art. 545 § 3 k.p.k. można mówić w szczególności wówczas, gdy oczywista bezzasadność wniosku jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa i wniosek ten obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia prawomocnego wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2023 r., IV KO 85/23).

Skazana jako nowy dowód, mający prowadzić do wznowienia postępowania, przedstawiła „orzeczenie psychologiczno-penitencjarne” z 2014 r., które miałyby wskazywać na występowanie u niej zaburzeń neurotycznych. Tymczasem kwestia stanu zdrowia psychicznego skazanej była przedmiotem badania i ustaleń w toku postępowania, którego wznowienia skazana obecnie się domaga. W sprawie zostały sporządzone: opinia psychiatryczna (k. 200-203 akt III K 66/13) i opinia psychologiczna (k. 207-209 akt III K 66/13). Z treści opinii wynika, że w trakcie zarówno badania psychiatrycznego, jak i psychologicznego, skazana opisywała swoją sytuację rodzinną, na którą wskazuje aktualnie w piśmie z dnia 7 marca 2024 r. W opinii psychiatrycznej biegli nie stwierdzili popełnienia czynu zabronionego w warunkach wyłączonej lub znacznie ograniczonej poczytalności. Opiniowali, że skazana nie cierpi na chorobę psychiczną, ani upośledzenie umysłowe. Jej zdolność rozpoznania znaczenia czynu była ograniczona z uwagi na znajdowanie się w chwili czynu w stanie nietrzeźwości, ale spożywając alkohol mogła przewidzieć skutki jego działania. Biegli stwierdzili u skazanej zaburzenia sfery emocjonalno-popędowej. Z kolei biegła psycholog wskazała, że rozpoznaje u skazanej osobowościowo dominację sfery popędowo-emocjonalnej nad poznawczą regulacją zachowania. Wszyscy ww. biegli byli także przesłuchiwani na rozprawie przed Sądem I instancji (k. 402v), gdzie podtrzymali opinie pisemne.

Załączona do pisma skazanej kopia „orzeczenia psychologiczno-penitencjarnego” nie może być uznana za „nowy dowód” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Orzeczenie to zostało sporządzone co prawda po zakończeniu

postępowania karnego, jednakże jego przedmiotem nie było ustalanie stanu zdrowia psychicznego skazanej w chwili czynu lub na czas postępowania karnego. Jest to opinia psychologa wydana w celu określenia stanu psychicznego skazanej i jej stosunku do popełnionego przestępstwa, a także do zadań i obowiązków wiążących się z wykonaniem kary pozbawienia wolności. Przedłożony przez skazaną dokument zawiera wskazania co do ewentualnej potrzeby oddziaływania specjalistycznego i skierowania skazanej do odbywania kary w systemie terapeutycznym. Tym samym przedmiot tej opinii jest bezpośrednio związany z odbywaniem kary pozbawienia wolności oraz procesem resocjalizacji. Należy też zauważyć, że w „orzeczeniu psychologiczno-penitencjarnym” nie został wprost wyrażony wniosek o zaburzeniach neurotycznych. Mowa jest tam wyłącznie o tym, że „u skazanej występuje wysoki poziom neurotyczności”, tłumaczony jako wysoka tendencja do ugodowości i skłonności do nastawień introwertycznych. Wysoki poziom neurotyczności może skutkować u skazanej trudnościami przystosowawczymi i emocjonalnym nie zrównoważeniem. Wskazane „orzeczenie psychologiczno-penitencjarne” nie wskazuje też na nieznane dotychczas informacje – opisany w orzeczeniu „wysoki poziom neurotyczności” koresponduje z obrazem „zaburzeń sfery emocjonalno-popędowej”, przedstawionym w opiniach biegłych psychiatrów i psychologa, wydanych w toku postępowania.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację należało odmówić przyjęcia wniosku skazanej jako oczywiście bezzasadnego w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

W związku z odmową przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania bezprzedmiotowym było rozpoznawanie wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu, dlatego też wniosek ten pozostawiono bez rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ms]

